

TEXNOLOGIK TA'LIM DARSLARINI TASHKIL ETISH VA UNDA TIKUVCHILIK BO'LIMINI O'QITISH

Jaloldinova Shahnoza Xasanboyevna

Andijon davlat pedagogika instituti v/b dotsent

Abdupattoyeva Nazokat Baxtiyorjon qizi,

Toshkentboyeva Sardora Oybek qizi

Andijon davlat pedagogika instituti

Texnologik ta'lim yo'nalishi

301-guruh talabalari

ANNOTATSIYA

Texnologiyani o'rganish jarayonida nazariyani amaliyot bilan bog'lash zarurligini asoslab, o'qituvchi jamiyat, fan, ishlab chiqarish taraqqiyoti tarixiga murojaat qiladi, nazariy bilimlarning ishlab chiqarish faoliyatida qo'llanilishi, amaliy tajribani umumlashtirish haqida gapiradi, yangi nazariy kashfiyotlar uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Ushbu maqolada texnologik ta'lim darslarini tashkil etish va unda tikuvchilik bo'limini o'qitish haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: *texnologiya, jamiyat, ishlab chiqarish, ta'lim, tikuvchilik, modellashtirish, dizayn, mahsulot.*

АННОТАЦИЯ

Обосновывая необходимость связи теории с практикой в процессе изучения техники, учитель обращается к истории развития общества, науки и производства, рассказывает о применении теоретических знаний в производственной деятельности, обобщении практического опыта, служит основой для новых теоретических открытий.

В статье рассматривается организация занятий по технологическому образованию и преподаванию швейного дела.

Ключевые слова: технология, общество, производство, образование, шитье, моделирование, дизайн, изделие.

ANNOTATION

Justifying the need to link theory with practice in the process of studying technology, the teacher refers to the history of the development of society, science, production, talks about the application of theoretical knowledge in production activities, generalization of practical experience, which serves as the basis for new theoretical discoveries.

This article discusses the organization of technological education classes and teaching the sewing section in them.

Keywords: technology, society, production, education, sewing, modeling, design, product.

Kirish. Ta'lim jarayonini tashkil etish mutaxassislik ta'lim standarti talablariga muvofiq tasdiqlangan o'quv dasturi hujjatlari asosida amalga oshiriladi. Ta'lim sifati darajasida o'quv jarayonini tashkil etishda o'quv rejasining bir qator fanlari o'quv soatlari qisqartirilgan holda o'qitiladi. Maktablarda o'qish davomida talabalar san'at va liboslarda uslublar tarixi, kiyim-kechak ishlab chiqarish materialshunosligi, kiyim-kechak uchun materiallar, modellashtirish va kiyimning badiiy dizayni asoslari, kiyim dizayni, kiyim-kechak ishlab chiqarish texnologiyasi, texnologik jarayon kabi fanlarni o'rganadilar. Dizayn, kiyim-kechak ishlab chiqarishni avtomatlashtirish asoslari, standartlashtirish va mahsulot sifati, tikuvchilik ishlab chiqarish uskunalari, korxona iqtisodiyoti, marketing asoslari, boshqaruv asoslari va boshqalar.

Mutaxassisning kasbiy faoliyat sohasi yengil sanoat va maishiy xizmat ko'rsatish korxonalari, turli tashkiliy-huquqiy shakllar, kichik korxonalarda ham turli xildagi modellashtirish, loyihalash va tadqiqot tashkilotlari.

Tikuv ishlab chiqarish bo'yicha mutaxassis ilg'or texnologik jarayonlarni va tikuv ishlab chiqarishning optimal rejimlarini ishlab chiqadi, ularni ishlab chiqarish jarayonida qismlarga ishlov berish va tikuv buyumlarini yig'ishning bosqichma-bosqich marshrutini belgilaydi, tikuvchilik ishlab chiqarishda texnologik intizomga

rioya etilishini va texnologik jihozlarning to'g'ri ishlashini nazorat qiladi, tekshiradi. Kiyim-kechak sifati va mahsulotdagi nuqsonlarning sabablarini tahlil qiladi va ularni bartaraf etish choralarini ishlab chiqadi, ijrochilar jamoasi ishini rejalashtiradi va tashkil qiladi, tikuvchilik buyumlarini ishlab chiqarish uchun texnologik hujjatlarni ishlab chiqadi, yangi mahsulotlarni joriy etish bo'yicha tajriba ishlarini olib boradi. Tikuvchilik ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida texnologiyalar, texnologik jihozlarni avtomatik boshqarish tizimlaridan foydalanadi.

Bilishlari kerak: materiallarning tuzilishi, xossalari va assortimenti, asosiy texnologik asbob-uskunalar va ularning ishlash tamoyillari, xom ashyo, materiallar, yoqilg'i, energiya sarfi me'yorlari, nuqsonlar turlari va ularni oldini olish usullari, materiallarni tayyorlash bo'yicha ko'rsatmalar. texnik hujjatlar. Ishlab chiqarish texnologiyasi asoslarini bilish, axborot texnologiyalarini egallash, barcha ishlab chiqarish zaxiralaridan foydalanish, tikuvchilik buyumlarini qayta ishlashning progressiv va modifikatsiyalangan texnologiyasini joriy etish, ishlab chiqarishning texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlarini yaxshilash, modellashtirish, loyihalash va kiyim ishlab chiqarish elementlarini o'zlashtirishi kerak.

Tikuvchilik korxonalarida asosiy muhandislik-texnik lavozimlarni tikuvchilik ishlab chiqarish texnologlari egallaydi. Texnologlar ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida katta ro'l o'ynaydi - kelgusi yilda ishlab chiqariladigan modellarni tanlashdan tortib, bugungi kunda chiqariladigan mahsulotlarning tugmachalarini tikishgacha. Do'konning savdo maydonida biz ko'rgan mahsulotlar moda dizaynerlari taklif qiladigan mahsulotlar kabi oqlangan va noyob bo'ladimi, bu texnologga bog'liq.

Ishlab chiqarish texnigi ishlab chiqarishni boshqaruvchi va tashkilotchisi bo'lib, boshqalarga o'rgatish uchun texnologning o'zi har qanday tikuv operatsiyalarini bajara olishi kerak. Amaliy mashg'ulotlar davomida bo'lajak texnologlar qo'llariga igna tutib tikuv mashinasini sozlashni, boshidan oxirigacha erkak ko'ylagi va ayol paltosini tikishni o'rganadilar.

Ilmiy-texnika taraqqiyoti kiyim-kechak sanoatini ham chetlab o'tmadi - bugungi kunda korxonalarda mikroprotessorlar tomonidan boshqariladigan yuqori

unumdorlikdagi dastgohlar ishlamoqda va avtomatlashtirilgan nam issiqlik bilan ishlov berish liniyalari yordamida kiyimlarga moda shakli va silueti berilgan. Mahsulotlar yangi usullar - kompyuter tomonidan boshqariladigan kesish mashinalari, lazer nurlari va mikroplazma oqimlari yordamida kesiladi.

Kompyuterlar ishlab chiqarishni tayyorlashda keng qo'llaniladi: ular kiyim qismlari uchun naqsh tuzadilar va mato sarfini hisoblaydilar. Shuning uchun zamonaviy kiyim ishlab chiqarish kompyuter savodxonligi va maxsus bilimga ega bo'lgan mutaxassislarni talab qiladi.

- Mahsulot modellarining eskizlarini ishlab chiqish va eskizini tuzish;
- har qanday turdagi kiyim dizaynini ishlab chiqish;
- har qanday turdagi kiyim tikish;
- ishlab chiqarilgan mahsulotlar sifatini nazorat qilish;
- me'yoriy va ma'lumotnoma adabiyotlaridan foydalanish;
- dizayn nazoratini amalga oshirish;
- kasbiy muammolarni hal qilish uchun axborot texnologiyalaridan foydalanish.

Shu kabi yo'nalishlar tarmoqning asosini tashkil etadi.

XULOSA. Tikuvchilik dars jarayonlarining o'rgatilishida ham nafaqat bilim, balki, tajriba va ko'nikmalar ham asosiy o'rinda turadi. Tikuvchilik bilan birga unga oid tarmoqlar ham shakillana boradi. Jumladan, bichish, eskiz olish, andozalarni to'liq o'rganish kabi jarayonlar ham shakillanadi. O'quvchilarda unga oid bilimlarni ham o'rganmoqdalar. Bunga oid zamonaviy metodlardan ham keng foydalaniladi. Avvaliga dars jarayonlarini to'g'ri tashkil etish, shakillantirish va rivojlantirish kabilar hamda tikuvchilikka oid va uni o'rgatishga oid usullarni keng o'rganish ularning asosidir. Tikuvchilikni hozirgi kunda zamonaviy metod yoki usullar bilan o'rgatishga amaliy tashkil etilgan dars jarayonlarini asos qilib olishimiz mumkin. Negaki, amaliy darslarda o'quvchi yoshlar nazariy o'rgangan bilimlari asosida rivojlanish mashqlarini ham olib boradilar.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P. Satbayeva «Mehnat va uni o‘qitish metodikasi». Darslik. T.: TDPU. 2015-yil.
2. Mavlonova R. A., Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P. Mehnat va uni o‘qitish metodikasi. O‘quv qo‘llanma. T.; TDPU. 2007-yil.
3. Ahmadaliev S. Bo‘lajak mehnat ta’limi o‘qituvchilarini kasbiy-pedagogik faoliyatga moslashishining ilmiy metodik asoslari. Ped. fan. nomz. diss. -T., 2008.
4. Andrianov P.N. Maktab o‘quvchilari texnik ijodkorligini rivojlantirish.
5. O‘quvchilarning texnik ijodkorligi. Tuzuvchi Andrianov P.N. - T.: “O‘qituvchi”, 1989.128 b.
6. Ochilov T.A va boshqalar “Gazlamashunoslik” Yengil sanoat kollejlari o‘quvchilari uchun darslik - Toshkent: “Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi”, 2003-y.